

ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У ЗВО

Розвиток цифрової компетентності студентів закладів вищої освіти в умовах змішаного навчання

Бай Цзішен

*аспірант кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Харків, Україна
e-mail: baijisheng19940317@gmail.com*

Сьогодні цифрова компетентність стає чинником професіоналізму, а її формування – актуальним завданням системи освіти всіх рівнів. Будь-яка цифрова компетенція передбачає наявність у людини цифрових навичок – сформованих моделей поведінки, що базуються на знаннях та вміннях у галузі цифрових технологій. Індивід із високим рівнем цифрової грамотності не рефлексує з приводу того, коли та як застосовувати у своєму повсякденному житті цифровий пристрій. Це закладено в моделі його поведінки стосовно конкретних ситуацій.

Цифрові навички поділяють на користувальницькі та професійні [2, с. 94]. Професійні цифрові навички відносяться до вирішення складних професійних завдань у цифровому середовищі. Цифрові навички користувача, в свою чергу, можна класифікувати як базові чи похідні. Базові навички – це насамперед уміння користуватися різними технічними пристроями, інтернетом, працювати з файлами, онлайн-сервісами, додатками тощо. Їхня наявність критично

важлива для оволодіння цифровою грамотністю. Похідні цифрові навички – це вміння застосовувати цифрові технології як у повсякденному житті, так і в трудовій діяльності з метою досягнення практичних результатів.

Є декілька аспектів, пов'язаних із цифровою компетентністю студентів закладів вищої освіти, тому це питання потрібно розглядати у змішаному контексті. 1. Цифрова трансформація навчальних закладів: заклади вищої освіти пройшли або проходять цифрову трансформацію, поєднуючи традиційне очне викладання з онлайн-навчанням. Це може забезпечити більше цифрових навчальних ресурсів і стимулювати розвиток цифрових навичок студентів. 2. Використання навчальних платформ: багато ЗВО використовують платформи онлайн-навчання, такі як системи управління навчанням (LMS) або платформи відкритих онлайн-курсів (МООС) для підтримки розвитку цифрових навичок студентів. За допомогою цих платформ студенти можуть отримувати доступ до навчальних матеріалів, брати участь в онлайн-дискусіях і виконувати завдання та проекти. 3. Технічна підготовка та підтримка: щоб допомогти студентам набути необхідних цифрових навичок, заклади вищої освіти забезпечують їм технічну підготовку та підтримку. 4. Проекти та практичні можливості: деякі ЗВО надають студентам практичні можливості для розвитку цифрових навичок, такі як участь у дослідницьких проектах, стажування та підприємництво. Ці практичні можливості можуть допомогти студентам застосувати та закріпити набуті цифрові навички [3, с. 51].

Цифрові навчальні ресурси та середовище відіграють позитивну роль у розвитку цифрової компетентності студентів коледжів. Перш за все, численні цифрові навчальні ресурси надають студентам коледжів надзвичайно широкі навчальні матеріали, які включають не лише знання з підручників, а й велику кількість академічних досліджень та матеріалів з Інтернету. Для тих студентів, які захоплюються науковими дослідженнями, цифрові навчальні ресурси є важливим інструментом для розширення їхніх знань та покращення академічних здібностей. По-друге, цифрове навчальне середовище надає

студентам коледжів зручний спосіб навчання. Студенти можуть отримати доступ до онлайн-курсів, брати участь в академічних дискусіях, а також подавати завдання і роботи в будь-який час і в будь-якому місці. Такий зручний спосіб навчання не лише підвищує ефективність навчання, але й дозволяє студентам краще використовувати свій вільний час для навчання. По-третє, цифрові навчальні ресурси та середовища також допомагають розвивати цифрову компетентність студентів коледжів [1].

Студентам необхідно шукати інформацію в Інтернеті, писати звіти та есе, брати участь в онлайн-дискусіях і т.ін. Всі ці види діяльності вимагають від студентів коледжів хорошої цифрової грамотності та цифрової компетентності. Завдяки навчанню та практиці в цифровому навчальному середовищі цифрова компетентність студентів коледжів може бути значно покращена. Нарешті, цифрові навчальні ресурси та середовище також допомагають стимулювати інноваційне мислення студентів коледжів. Інформаційні ресурси в Інтернеті багаті і різноманітні, завдяки чому студенти коледжів можуть розвивати своє мислення і знаходити нові напрямки для досліджень і методи вирішення проблем.

Аналізуючи результати представленого дослідження, слід зробити кілька суттєвих висновків, значимих для розуміння стратегії формування цифрової компетентності студентів університету на етапі професійного навчання: значимість цифрових компетенцій для майбутніх випускників критично висока, проте реальний рівень володіння цифровими компетенціями приблизно на чверть нижче необхідного, при цьому фіксований ступінь володіння цифровими компетенціями демонструє наявність більш користувальницького, ніж професійного рівня володіння.

Подібна залежність може свідчити про стихійний характер оволодіння цифровими компетенціями респондентами, а не систематичну роботу над їх формуванням. Рівень розвитку цифрової компетентності респондентів показує, з одного боку, цілком достатній ступінь поінформованості та орієнтації в

цифрових компетенціях, однак, з іншого боку, рівень їх застосування залишається дійсним.

Наголошуємо на позитивній оцінці онлайн навчання та його форматів для формування цифрової компетентності студентів, проте залишається відкритим питання – наскільки керуємим є цей процес і наскільки онлайн курси цілеспрямовано формують цифрові компетенції. Вважаємо, що, оскільки онлайн курс, пов'язаний із формуванням професійних компетенцій, як правило спрямований на формування останніх, сформованість цифрових компетенцій виявляється побічним продуктом, і вони набуваються в силу вимушеної необхідності засвоєння навчального матеріалу із застосуванням цифрових технологій навчання, ніж завдяки спеціально організованому процесу формування цифрової компетентності.

Отже, цифрові навчальні ресурси та середовище відіграють позитивну роль у розвитку цифрових здібностей студентів ЗВО. Завдяки вивченню та практиці цифрових навчальних ресурсів та середовища студенти можуть краще опанувати цифрові технології, покращити цифрову грамотність, підвищити інноваційні здібності та закласти міцний фундамент для своєї майбутньої роботи та життя.

Література:

1. Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю., Бойчук В. М., Гордійчук Г. Б. та ін. Підготовка майбутніх учителів в освітньо-інформаційному середовищі закладів вищої освіти засобами інформаційно-комунікаційних технологій. Вінниця, 2019. 564 с.
2. Anggraini M. P., Anugerahwati M., Sari R. N., Miranty D., Kurniasih K., Iswahyuni I. The ICT use of informal digital learning in enhancing EFL university students' English performance. *Computer Assisted Language Learning*. 2022. №23(3). С. 94-114.
3. Zhang Kai., Pochuieva O. Matching Degree between university students' Digital Literacy and the Current Situation of Mobile Language Learning. *International Journal of Interactive Mobile Technologies (iJIM)*. 2023. №7(14). P. 49–53.